

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“

ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

ECTS макет на учебен курс

Факултет/филиал

Филологически факултет

Катедра

Руска филология

Професионално направление (на курса)

2.1. Филология

Специалност

Руска филология (редовно обучение)

ОПИСАНИЕ

1. Наименование на курса

Обучението по руски език през призмата на функционално-комуникативната граматика

2. Верификация на курса

- приет с протокол на КС: No 6 / 17.03.2025 г.
- утвърден с протокол на ФС: No .../ ... 2025 г.

3. Тип на курса

факултативен

4. Равнище на курса (ОКС)

ОКС 'бакалавър'

5. Година на обучение

3

6. Семестър

6

7. Брой ECTS кредити

2

8. Име на лектора

доц. д-р Енчо Тилев

9. Учебни резултати за курса – усвоени знания, умения, компетенции (цели)

Успешно завършилите обучение по тази учебна дисциплина, съобразена с характеристиките на компетентностния подход в образованието, ще придобият компетентности да обучават ученици в 5. – 12. клас и

- ще знаят:

- ✓ факти и термини от областта на функционалната граматика;
- ✓ спецификите на функционалния подход в преподаването на граматика и лексика в училище;
- ще могат:
  - ✓ да ползват различни комуникативни стратегии;
  - ✓ да планират конкретни цели за урок;
  - ✓ да анализират и структурират учебното съдържание по определени критерии във функционален аспект;
  - ✓ да планират интерактивни форми на обучение в горните класове въз основа на функционалния подход към езика.
- ще притежават компетенции за:
  - ✓ иновативен подход при поднасянето на учебния материал;
  - ✓ перманентно усъвършенстване на уменията;
  - ✓ отговорност към изпълнението на образователни, възпитателни и развиващи цели и задачи;
  - ✓ усъвършенстване на знанията и поддържане на високо ниво на теоретични познания;

10. Начин на преподаване

Обучението се осъществява аудиторно с включени иновативни модели на преподаване.

Сред най-често прилаганите модели са: преподаване с използване на дигитални технологии, преподаване с проблемно-базирани модели и др.

Курсът е планиран в 15 часа аудиторна заетост, от които 15 часа лекции.

11. Предварителни изисквания (знания и умения от предходно обучение) и изисквания за други (едновременно) курсове

Необходимо е студентите да притежават знания по руски език най-малко на ниво B1 от Европейската езикова рамка, които да бъдат основа за придобиването на широк спектър от нови знания и умения в областта на преподаването на руския език като чужд. От съществена полза са и знанията и уменията, придобити в хода на обучението по дисциплината „Морфология на съвременния руски език“.

12. Препоръчани избираеми програмни компоненти

Всички компоненти на курса са задължителни.

13. Съдържание на курса

Курсът има предимно практическа насоченост и цели систематизиране и допълване на знанията за основните функционални категории в руския език, като активизира получаваните в основния курс по практически руски език знания. Основните правила се илюстрират от разнообразни упражнения, спомагащи за усвояване и отработване на граматичните норми. Акцентира се върху тези особености на основните функционални категории в системата на руския език, които представляват най-голяма трудност за българската аудитория. Подборът на лексиката се осъществява в съответствие с честотата на употреба на думите и конструкциите в съвременния език, а така също съобразно сферата им на функциониране. Предлагат се задачи за самостоятелна работа, които да затвърдят уменията за съзнателна употреба на граматичните форми и речеви конструкции, необходими за осъществяване на успешна комуникация.

14. Библиография (основни заглавия)

Баско Н.В. Обсуждаем глобальные проблемы, повторяем русскую грамматику. Москва, „Русский язык. Курсы”, 2008.

Глазунова, О. И. Грамматика русского языка в упражнениях и комментариях. Морфология. Санкт-Петербург: Златоуст, 2022.

Глазунова, О. И. Грамматика русского языка в упражнениях и комментариях. Часть 2. Синтаксис. Санкт-Петербург: Златоуст, 2019.

Косарева, Е. В., Хруненко, А. В. Время обсуждать: учебное пособие по речевой практике для иностранных учащихся. Москва: Русский язык. Курсы, 2023.

Ласкарева, Е. Р. Прогулки по русской лексике. Санкт-Петербург: Златоуст, 2020.

Ласкарева, Е. Р. Чистая грамматика. Санкт-Петербург: Златоуст, 2020.

Лесневский, В. Функциональная грамматика русского языка. Изд. Логос, 2000.

Попов, К. Типичные для болгар трудности в русском языке. Изд. „Лодос”, София, 2002.

Стрелова, Е. С., Тананина, А. В., Леонтьева, В. А., Трепалина, А. В., Горнова, В. Н. Россия под стук колёс: пособие по развитию речи. Москва: Русский язык. Курсы, 2025.

Шелякин, М. А. Функциональная грамматика русского языка. Москва: Русский язык, 2001.

Эрлих, Я. В. Пульс времени. Читаем и обсуждаем новости по-русски. Москва: Русский язык. Курсы, 2024.

15. Планирани учебни дейности и методи на преподаване

Обучението е под формата на лекции, където студентите имат възможността да погледнат на езика през различна перспектива, като приложат една от най-плодотворните теории в съвременната лингвистика. Курсът им дава възможност да систематизират знанията си по граматика и да се запознаят с актуални педагогически практики, които ще са им от полза при по-нататъшната им работа като учители по чужд език.

Списък от планирани учебни дейности:

- лекции – 15 часа;

В курса, центриран към реализация на компетентностния подход във висшето училище, се използват предимно интерактивни методи на обучение, сред които са: брейнсторминг, казус, дискусия и др.

16. Методи и критерии на оценяване

Обучението по тази дисциплина завършва с текуща оценка. През семестъра на студентите се поставят и текущи задания, свързани с темите на лекциите.

Основен метод за оценяване е тестът. Резултатите се оценяват в точки. Чрез оценъчна скала полученият индивидуален тестов бал се трансформира в оценка по шестобалната система.

Крайната оценка по дисциплината се оформя при следното процентно съотношение:

- форми на текущ контрол 30 %;

- самостоятелна работа 10 %;
- резултати от финален тест 60 %.

17. Език на преподаване

руски език

18. Стажове/практика

19. Изготвил описанието

доц. д-р Енчо Тилев

13.Б. Тематично съдържание на учебната дисциплина

а) лекции

1. Выражение временных отношений
2. Выражение пространственных отношений
3. Выражение целевых отношений
4. Выражение причины
5. Выражение возможности / невозможности
6. Выражение неопределенности
7. Повторение и обобщение

13.В. Техническо осигуряване на обучението

За обучение, основаващо се на компетентностния подход, се използват богат набор от ресурси, сред тях са:

- учебници по граматика на руския език;
- учебни помагала;
- мултимедийни презентации;
- интернет ресурси – онлайн уроци, видеа, лекции и др.